

Tzav: Who says the blessing of “Birchas Hagomel”? (part 1)

By: Rabbi Levi Y. Garelik

Also:

1. Why only four people say “Birchas Hagomel”?
2. Are these random cases or there is a connection between them?
3. In *Tehillim* these four are written in a precise order. Why does *Rashi* change the order?
4. Why does the *Gemara* change the order from the *Tehillim*?
5. Why does *Rashi* change the order from the *Gemoro* and the *Tehillim*?
6. Why does the *Frierdiker Rebbe*, in his *Maamor*, change their order from *Rashi* and the *Gemara* and the *Tehillim*?
7. When did the *Frierdiker Rebbe* say *Birchas Hagomel*?
8. When did the *Rebbe* say *Birchas Hagomel*?
9. Who brings a “*Korban Toda*” (thanks offering)?
10. What is the exact journey of the *Neshamah*?
11. What will the final “*Korban Toda*” be like?

Based on *Likutei Sichos Vol. 12 pages 20-27, Sefer Hamaamorim 5737 pages 283-7 and others*

* * *

מיוסד על לקוטי שיחות חלק יב ע' 20-27 וספר המאמרים תשל"ז ע' 283 ועוד

המקורות:

1. צו ז, יא: וזאת תורת זבח השלמים peace offering אשר יקריב לה'. פסוק יב: אם על תודה יקריבנו thanks offering והקריב על זבח התודה חלות loaves מצות בלולות mixed בשמן, ורקיקי מצות wafers משוחים smeared בשמן, וסולת מורבכת flour kneaded with boiling water, חלות בלולות בשמן.

2. רש"י: אם על תודה יקריבנו – אם על דבר הודאה על נס שנעשה לו, כגון יורדי הים, והולכי מדבריות, וחבושי בית האסורים,

incarcerated וחולה שנתרפא, שהם צריכין להודות, שכתוב בהן: (תהילים קז, כא,כב) "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם ויזבחו זבחי תודה" – אם על אחת מאלה נדר שלמים הללו, שלמי תודה הן, וטעונות לחם האמור בענין...

3. תהילים קז: הודו לה' כי טוב... תעו במדבר wondered... ויצעקו... וידריכם בדרך ישרה... יודו לה' חסדו... – אסירי Chained עני וברזל... ויצעקו... יוציאם מחושך... יודו לה' חסדו... – כל אוכל תתעב נפשם... all foods made them nauseous... ויצעקו... ישלח דברו וירפאם... יודו לה' חסדו... ויזבחו זבחי תודה... – יורדי הים באניות... יחוגו וינועו כשיכור... ויצעקו... ויחשו גליהם... יודו לה' חסדו...

השאלות:

- א. מנין לו לרש"י ש"תודה" פירושה על נס?
- ב. מנין לו לרש"י שזה אלה דוקא? ואם כי זה מה שכתוב בתהילים – לאו דוקא שזה פשוטו של מקרא?
- ג. למה רש"י משנה הסדר מתהילים? בתהילים הסדר הוא: הולכי מדבריות, חובשי בית האסורים, חולה שנתרפא, יורדי הים? משא"כ הסדר ברש"י הוא: יורדי הים, הולכי מדבריות, חובשי בית האסורים, חולה שנתרפא?
- ד. למה "חולה ונתרפא" הוא בלשון יחיד?
- ה. כשנסתכל בגמרא יוקשה עוד יותר:

4. ברכות נד, ב: ארבעה צריכים להודות, יורדי הים, הולכי מדבריות, מי שהי' חולה ונתרפא, ומי שהי' חבוש בבית האסורים.

5. תוספות ד"ה ארבעה: ובתהילים לא חשיב כזה הסדר אלא חשיב הולכי המדבר ראשון? דקרא נקט סדר המסוכנין תחילה, וגמרא נקט המצויין תחילה common. Happen more often.

* * *

עוד שאלה:

6. ספר המאמרים קונטרסים ע' 368 דיבור המתחיל ברוך הגומל לחייבים טובות שגמלני טוב: ...והנה ארבעה צריכים להודות, חולה

שנתרפא, וחבוש שיצא מבית האסורים, יורדי הים כשעלו והולכי דרכים כשיגיעו ליישוב...

כאן הסדר הוא לא כמו ברש"י, לא כמו בתהילים ולא כמו בגמרא?

* * *

עוד שאלה:

למה רש"י אומר "חולה שנתרפא" בלשון יחיד?

בגמרא זה אכן בלשון יחיד, אבל בגמ' גם "חבוש בבית האסורים" הוא ל' יחיד וזה מסתבר. אז למה רש"י אומר רק חולה בלשון יחיד?

*****

והביאור: רש"י קשה לו שאלה פשוטה:

מובן בפשטות שתמיד צריכים להלל להקב"ה, כמו שמוצאים בפסוק:

7. **וירא כא, לג:** ויטע אשל orchard or hotel בבאר שבע, ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם.

8. **רש"י:** על ידי אותו אשל, נקרא שמו של הקב"ה אלו-ה לכל העולם, לאחר שאוכלין ושותין, אמר להם ברכו למי שאכלתם משלו, סבורים אתם שמשלי אכלתם, משל מי שאמר והי' העולם אכלתם.

עוד דוגמא שצריכים להלל אפי' על בשורה דלהבא:

9. **לך לך יב, ז:** וירא ה' אל אברם, ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח.. **רש"י:** על בשורת הזרע ועל בשורת ארץ ישראל.

וכהנה רבות,

והעולה על כולנה:

10. **בראשית רבה פי"ד, ט:** נפש רוח נשמה חי' יחידה... ר' לוי בשם ר' חנינא אמר, על כל נשימה ונשימה שאדם נושם, צריך לקלס לבורא, מאי טעמא? כל הנשמה תהלל י-ה, כל הנשימה, הללויה-ה.

וכל הברכות והתפלות של כל יום תקנו להלל להקב"ה.

נשאלת שאלה עצומה – עפ"ז צריך כל אחד ואחד להביא כמה וכמה קרבנות בכל יום!!

ולכן מתרץ רש"י: אם על דבר הודאה על ב שנעשה לו,

*****

עכשיו נשאלת השאלה?

על איזה נס? הרי היו הרבה ניסים לישראל? לדוגמא:

11. בשלח טז, ד: הנני ממטיר לכם לחם מן השמים... פסוק לה: ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה..

וכן הבאר, והענן וכו'

ולא מצינו שבני ישראל יביאו כל יום כו"כ קרבנות! ובפרט שהיו שישים רבוא!
ולכן מתרץ רש"י: אין הכי נמי. צריכים לחפש איפה שמצינו בכתובים הענין של "תודה" ליד
נס. ומצינו את זה בתהילים בפרק קז.

* * *

אבל עכשיו נשאלת עוד שאלה:

הפסוק של ויזבחו זבחי תודה כתוב ליד חולה שנתרפא! – ראה לעיל מספר 3. ומנין שזה
קאי על כל הד'?

ולכן כותב רש"י בפירוש את כל הארבע.

ועכשיו יובן למה רש"י כתבם בסדר הזה, כי כשאומרים למישהוא הלכה, צריכים לומר את
זה באופן של "בדידי' הוה עובדא":

עם ישראל: עברו את הים, נכנסו למדבר, ואח"כ נהיו סגורים במדבר ארבעים שנה.

ג' ניסים אלו קרו לכל בני ישראל, ולכן נאמרו בלשון רבים, משא"כ חולה עדיין לא קרה, זה
הם צריכים לדעת כשיבנה המקדש.

במילא הכל מובן ברש"י.

****

[כאן ישנה אריכות גדולה בלקוטי שיחות בנוגע לפשט של אדמו"ר הזקן בשולחן ערוך
הלכות פסח ואכ"מ]

* * *

עפ"ז גם יובן בנוגע לאדמו"ר הרי"צ שכתבם בסדר אחר, כי הוא כתבם לפי הסדר שקרו
אצלו

* * *

And now the punchline

בתורת החסידות ישנה אריכות גדולה בענין הד' שצריכים להודות ומובא בזה רק קטע
אחד בקיצור:

**12. ספר המאמרים תשל"ז, י"ב תמוז, מאמר ד"ה ברוך הגומל
לחייבים טובות (ע' 283): ... דהנה בכללות ד' ענינים הנ"ל, חולה,**

חבוש בבית האסורים, יורדי הים, והולכי מדבריות, כמו שהם למטה בפשטות, נמשכים ...derived מכללות ענין ירידת הנשמה בגוף, ולכן הנה ירידת הנשמה בגוף היא בדוגמת כללות ד' ענינים אלו... דהנה ענין ירידת הנשמה למטה היא ירידה גדולה... דבהיות הנשמה למעלה עלי' נאמר נשמה שנתת בי טהורה... ואח"כ נעשה אצלה ותחסרהו .. ע"י ירידה זו נעשית בבחינת חולת אהבה intense love is diminished ... כדאיתא בכתבי האריז"ל דחולה בגימטריא מ"ט... כמארז"ל חמשים שערי בינה נבראו....

13. [ואח"כ] יורדת הנשמה למטה יותר עד שיורדת ומתלבשת בגוף ונה"ב דזהו"ע החבוש בבית האסורים ברוחניות...הנה עי"ז יורדת הנשמה למטה יותר שנכנסת בהמים רבים, בהים של עולם, ומצד ריבוי הענינים שבו, אפשר שכל מציאותו יוטבע זאל פארטרונקען ווערן ח"ו drown, sink בהים דעולם....

14. וממדרגה זו יורדת הנשמה למטה יותר עד לדרגא כזו שהיא בבחינת מדבר, אשר לא ישב אדם שם ח"ו, דהיינו שלא נראה וניכר שם שום עניני אדם ע"ש אדמה לעליון, כ"א אך ורק החומריות עכ"פ גשמיות דעולם מלשון העלם והסתר.

15. ...והענין הוא, דהנה ארו"ל משביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע, דלפני ירידת הנשמה בגוף משביעין את הנשמה ופירוש משביעין היינו גם משביעין מלשון שובע satiated, אז מזעטיגט אים אן satiate, provide בכחות שלא בערך מהכחות שהיו לו לפני"ז, כי בכדי שיוכל האדם למלאות תוכן השבועה דתהי צדיק - בקיום המצוות, ואל תהי רשע - שלא לעבור את הדרך כו', צריך לנתינת כח מיוחד assistance and encouragement, כי דוקא ע"י נתינת כח זה, הנה אף דכל הדרכים בחזקת סכנה all the roads are prone to danger והנשמה יורדת למטה במדידת והגבלות.. ועז"נ יידו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם, דידו לה' חסדו הוא ההודאה על הנתינת כח aid and encouragement דמשביעין אותו,

שעל ידי זה יוצאים בשלום intact מהד' ענינים הנ"ל. וענין זה שיוצאים בשלום הו"ע של פלא עד שע"ז ממשיך ונפלאותיו לבני אדם שהוא דבר פלא איך שישראל עומד בכל הנסיונות והקשיים וההעלמות והסתרים שבעולם...

16. ישעי' יב, א: אודך ה' כי אנפת בי...

Keywords:

49 vs. 50, Birchah Hagomel, Breath, Chassidus, Desert, Eishel, Farbrengen, Friediker-Rebbe(jailed), Incarcerated, Jail, KorbanToda, Manna, Miracles, Neshamah (the journey of), Nosi, Olam Haze, Rashi, Rebbe (first Farbrengen in USA), Reshimos, Sacrifices, Sea, Sick/ill, Tanya (beginning), Tehillim 107, Thank you Hashem, Thanks, Tzav